

Atreure indecisos, fermar el ventall

Hi ha moltes persones que ja saben què i qui votaran el 27 de setembre. Tenen una posició presa sobre les qüestions polítiques principals. I això inclou una aposta definida a favor o en contra de la independència de Catalunya. Ja podrien votar avui mateix o demà. Algunes mantenen actituds militants. I tenen la convicció que, per intensa i llarga que sigui la campanya prèvia, i per brillants que puguin resultar els arguments dels adversaris, res ni ningú ja no els mourà de la seva decisió. Aquest bloc dels “decidits” suposa, entre favorables i contraris a la independència, una mica més de la meitat de la població adulta catalana. En aquesta meitat, la posició a favor de la independència és clarament majoritària. Amb totes les reserves, així ho expressen els resultats electorals coneguts dels uns i dels altres, les respectives mobilitzacions i les enquestes més solvents.

Hi ha un segon bloc de persones –moltes menys que en l'anterior– que també tenen les idees prou establertes en la majoria de matèries polítiques. Però encara no tenen decidida una posició definitiva respecte a la independència de Catalunya. Dubten de la seva oportunitat, de la seva viabilitat o de la seva conveniència. No tenen clar del tot com els pot afectar a ells, a les seves famílies o a la gent que senten més pròxima. Creuen interpel·lats algunes emocions i sentiments que parteixen del moll de l'os de les seves identitats. S'adonen que la proposta del catalanisme sobiranista és substancialment cívica, política i democràtica, i no pas identitària, però els incomoda la perspectiva d'haver d'ajustar potser

el seu marc personal de referències. Tenen sensacions contraposades a l'hora de vincular la proposta independentista amb la resolució dels problemes més greus i més urgents que pateixen. Hi donen voltes. Procuren informar-se i estar al cas. Parlen i escolten. Saben que arriba l'hora de pronunciar-se i que és molt improbable que una proposta sobtada els pugui estalviar el dilema. Potser viuen aquestes setmanes amb un fil d'esperança però també amb un punt de preocupació. Aquestes persones constitueixen el grup d'indecisos que tothom vol identificar i vol atreure cap a les seves posicions.

Hi ha unes altres persones, de perfils molts variats –com també passa en els altres dos blocs–, habitualment no gaire interessades en políti-

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

No cal anar de bracet al plebiscit del 27-S, però s'ha de garantir un mínim marc d'acord

ca, a qui el tema de la sobirania els importa ben poc. S'han trobat de cop i volta amb aquesta qüestió, sense haver-ho previst i sense haver-hi tingut cap participació. El tema els fa nosa; troben que té una presència pública exagerada. N'estan farts i fatigats. El consideren un punt innecessari i imposat en l'agenda pública.

En aquests casos, la posició ja no és de dubte sinó de rebuig. No hi ha indecisió. No hi ha voluntat de disposar de més elements per reflexionar i adoptar una posició ferma en un o altre sentit. Tret d'algun improbable gir d'última hora o la influència d'algú molt pròxim, aquestes persones no votaran opcions en clau favorable al procés. Hi votaran en contra; ho faran en una clau diferent, ignorant la del plebiscit; o no votaran.

De fet, només arribem a dubtar seriosament d'allò que ens interessa i considerem important. És llavors quan ens podem esforçar per aclarir les idees, discernir entre opcions possibles, i prendre una determinació. L'esforç dels principals actors polítics de l'independentisme explícit durant l'estiu consistirà a mantenir actiu i operatiu el gruix del primer bloc de cara a intensificar els vincles amb la gent del segon que cadascú tingui més a prop.

En el quadre de la política partidària, mentrestant, es mantenen les urgències i es precipiten els ritmes. ¿Hi haurà un gir sobiranista dins d'Unió? ¿Acceptaran els grups de l'esquerra més radical el compromís de fer explícita i respectar la posició de cada candidat/a respecte a la independència als ajuntaments i al Parlament?

El ventall sobiranista és tan obert que entre alguns actors importants hi apareixen símptomes d'incompatibilitat. La reacció de CiU davant dels resultats de BComú o de la CUP és tan indicativa com la de la mateixa CUP o d'entorns d'ICV, EUA i afins respecte a les polítiques de CiU. No cal anar de bracet al plebiscit, però s'ha de garantir un mínim marc d'acord. Per això és indispensable que ERC continuï assumint els costos polítics i electorals que li causa per l'esquerra el suport al govern Mas, per assegurar que la convocatòria electoral es produeixi. I és indispensable que ERC faciliti, simultàniament, la confecció de governs municipals de les esquerres radicals més compromeses amb el dret a decidir i amb la construcció d'un estat català, per propiciar que el full de ruta rebi tots els suports que li convé i que encara li falten.

PERE VIRGILI